

THE PLACE TO BE

240 BESTEMMINGEN OM JE GEÏNSPIREERD, VROLIJK, AVONTUURLIJK,
RUSTIG, BEVLOGEN, ALLEEN, GEPASSIONEERD EN VOLMAAKT TE VOELEN

INHOUD

10

ONTZAG

Hawaii, VS * Newfoundland, Canada * Quebec, Canada * Mammoetbomen, Californië * Ecuador * Monteverde, Costa Rica * Queensland, Australië * Rajasthan, India * Ngorongoro, Tanzania * IJland * Atacama, Chili * Arizona, VS * New York, VS * Rio de Janeiro, Brazilië * China * Meteora, Griekenland * New Mexico, VS * Californië, VS * Nieuw-Zeeland * Indonesië

86

GELUK

Louisiana, VS * Havana, Cuba * Amsterdam, Nederland * Duitsland * Wenen, Oostenrijk * Verenigde Staten * Mexico * Florida, VS * De Zambezi, Zambia * Kangaroo Island, Australië * Kauai, VS * San Francisco, VS * India * Japan * Mexico * Stockholm, Zweden * Kopenhagen, Denemarken

38

SEREEN

Bay of Islands, Nieuw-Zeeland * Corn Islands, Nicaragua * Cycladen, Griekenland * Majorca, Spanje * Florida, VS * Quebec, Canada * Myanmar * Queensland, Australië * Bourgondië, Frankrijk * Margaret River, Australië * Turkse Rivièra, Turkije * Iriomote-jima, Japan * Cornwall, VK * Orkney-eilanden, Schotland * New Mexico, VS * Shimla, India * Canada * Vientiane, Laos * Botanische tuinen Parijs, Frankrijk

110

VERLICHTING

India * Californië, VS * Tibet * Galicië, Spanje * Florida, VS * Arizona, VS * Uluru, Australië * IJland * Svalbard, Noorwegen * Venezuela * Parijs, Frankrijk * Versailles, Frankrijk * Florence, Italië * Londen, VK * Tokyo, Japan * Las Vegas, VS * Sri Lanka

62

PASSIE

Agra, India * Madhya Pradesh, India * Venetië, Italië * Cinque Terre, Italië * Sicilië, Italië * Yorkshire, VK * Dublin, Ierland * Parijs, Frankrijk * San Francisco, VS * Provence, Frankrijk * Namakwaland, Zuid-Afrika * Marokko * Umbrië, Italië * Tanzania * Barcelona, Spanje * Mexico City, Mexico * Hobart, Australië * Buenos Aires, Argentinië * Sevilla, Spanje * Rio de Janeiro, Brazilië

132

ALLEEN ZIJN

Antarctica * Het Lege Kwartier, Oman * Alaska, VS * Namibië * Australië * Tibet * Siberië, Rusland * Groenland * Yukon, Canada * Chelbachebeilanden, Palau * Cookeilanden * Tristan da Cunha * Galapagoseilanden, Ecuador * IJland * Los Angeles, VS * Stockholm, Zweden * Londen, VK * Tokyo, Japan * China * Massachusetts, VS

158

PLEZIER

Verenigde Staten * Edinburgh,
Schotland * Montreal, Canada *
Japan * Bangalore, India * Boston,
VS * Staffa, Schotland * Costa
Rica * Bahama's * Florida, VS *
Thailand * Dode Zee * Alice
Springs, Australië * Dublin,
Ierland * Memphis, VS * Zweden *
Hobart, Australië * Buenos Aires,
Argentinië * Sevilla, Spanje * Rio
de Janeiro, Brazilië

224

VERVULLING

Kathmandu, Nepal * India * Bagan,
Myanmar * Ubud, Bali * Peking,
China * Spanje * Osaka, Japan *
Kyoto, Japan * Thimphu, Bhutan *
Italië * Frankrijk * Louisiana, VS *
Alpen, Frankrijk * Hawaii, VS *
Borneo * Azoren * Madagaskar

178

INSPIRATIE

Jamaica * Florida, VS * Cycladen,
Griekenland * Jura, Schotland *
Faeröer * IJsland * Maui, VS *
Cappadocië, Turkije * New
Mexico, VS * Yunnan, China *
Samarkand, Oezbekistan * Oxford,
Engeland * Oxford, VS * Côte
d'Azur, Frankrijk * San Francisco,
VS * Melbourne, Australië * Petra,
Jordanië * Bhutan * Patan, Nepal *
Spanje

248

AVONTUUR

Lofoten, Noorwegen * Zweden en
Finland * Papoea-Nieuw-Guinea *
Nagaland, India * Guatemala *
Costa Rica * Chili * Canada *
Washington, VS * Kimberley,
Australië * Tasmanië, Australië *
Nieuw-Zeeland * Zuid-Afrika *
Wadi Ghul, Oman * Pyreneeën,
Frankrijk * San Sebastian, Spanje *
Hong Kong, China * Bogota,
Colombia * Zermatt, Zwitserland

200

OPWINDING

Lukla, Nepal * IJsland * Hawaii,
VS * Iguazu, Brazilië/Argentinië *
Queenstown, Nieuw-Zeeland *
Zwitserland * Dubai, VAE * Cebu,
Filipijnen * Oeganda * Serengeti,
Tanzania * Sydney, Australië *
Shetlandeilanden, Schotland *
Balearen, Spanje * Amritsar, India *
New Delhi, India * Kuala Lumpur,
Maleisië * Chiang Mai, Thailand *
Dublin, Ierland * Yucatán, Mexico *
Finland

274

REFLECTIE

Bhutan * Yunnan, China *
Duitsland * Londen, VK * Saimaa,
Finland * Scilly-eilanden, VK *
Paaseiland, Chili * Peru * Granada,
Spanje * Jaisalmer, India * Texas,
VS * Dublin, Ierland * Turkije *
Georgië * Engeland * Sri Lanka *
Bologna, Italië * Californië, VS *
Oneindige kamers * Varanasi,
India *

VOORWOORD

We waren een uur eerder in onze zeekajaks gestapt om rond de Bay of Islands te peddelen, aan de noordoostkust van Nieuw-Zeeland. Ineens zagen we ze in de diepte onder ons: drie machtige, zwart-witte vormen zwommen langzaam door het saffierblauwe water. Orka's, killer whales, op jacht naar voedsel, twee grote en een kleintje in het midden. Na die ontmoeting waren we diep onder de indruk en zelfs wat emotioneel. We voelden ontzag voor de majestueuze dieren in hun natuurlijke leefomgeving; verrukking over hoe dicht we ze genaderd waren; vreugde over onze onverwachte ervaring in die prachtige omgeving. Het effect was zo krachtig dat we het ons jaren later nog heel precies herinneren.

Of we een reis van een paar dagen maken of van een jaar, we willen allemaal graag onvergetelijke dingen zien en nieuwe ervaringen opdoen. We zijn op zoek naar een gevoel. Dat gevoel kan ontzag zijn of verwondering, iets wat het dagelijks leven overstijgt of juist een weldadig gevoel van rust. Misschien zoeken we opwinding en blijdschap, waar we nieuwe energie van krijgen, misschien ook inspiratie of de tijd en mentale ruimte voor reflectie.

Dit boek is anders dan andere reisboeken: het neemt je mee naar bijna 250 plaatsen over de hele wereld, met als invalshoek het gevoel dat ze je kunnen geven. Elke bestemming, van het kleinste eiland in de Stille Oceaan tot

de grootste wereldstad, roept één (of meer) van de twaalf emoties op die we als uitgangspunt hebben gekozen. In elk hoofdstuk, met als eerste 'Ontzag' en als laatste 'Reflectie', worden twintig plaatsen beschreven, het gevoel dat ze kunnen oproepen en de manieren om er te komen.

Er zijn bijdragen van deskundigen die ervan overtuigd zijn dat het ervaren van dit soort emoties (die in ons drukke leven van alledag vaak ondergesneeuwd raken) essentieel is voor ons geestelijk en lichamelijk welzijn, en ons meer inzicht geven in onszelf en de wereld om ons heen. Soms voel je je klein, bijvoorbeeld als je voor het eerst een walvis ziet springen (zie blz. 12) of naar de onmetelijke sterrenhemel kijkt (zie blz. 286), soms voel je je sterker verbonden met de wereld en de mensen in je omgeving. Soms raak je gefascineerd door een prachtig getekende vlinder of schitterende decoraties, zoals in Jaisalmer (India) of het Alhambra (Spanje), en ervaar je een moment van reflectie of verlichting. Daar tegenover staat de spanning van het avontuur, zoals je die kunt voelen in de binnenlanden van Papoea-Nieuw-Guinea, de bruisende muzieksce­ne van Bogota of het vrolijke nachtleven van Queenstown in Nieuw-Zeeland.

Al die prachtige bestemmingen kunnen emoties bij je oproepen: geluk, inspiratie, serene rust, passie en nog veel meer. Maar we hopen dat dit boek je ook inspireert om deze emoties dichter bij huis te zoeken.

De Bay of Islands, Nieuw-Zeeland.

GELUK

Voor Monet was het kleur, voor Da Vinci begrip van het universum, voor Emily Dickinson 'gewoon het gevoel dat je leeft'.

We hebben het over geluk, het gevoel dat iedereen nastreeft. Soms verwijst het woord naar voor-spoed, maar het is meer, het is ook een dieper gevoel van fysiek, emotioneel en spiritueel welzijn. Onderzoek heeft uitgewezen dat dingen als het winnen van een prijs, het lopen van een marathon of het kopen van een auto een voorbijaand gevoel van blijdschap opleveren, maar dat de weg daarnaartoe een bron van geluk is. Shakespeare schreef: 'Wat bereikt is, is gedaan; het echte geluk ligt in het doen.' We hebben in dit hoofdstuk een lijst samengesteld met 'doe-dingen' waar je gelukkig van kunt worden.

Louis Armstrong zong *it's a wonderful world* en er is geen betere manier om dat gevoel te ervaren dan door je onder te dompelen in de jazzy vibes van zijn geboortestad. Want bestaat er een plek met meer joie de vivre dan ① New Orleans? De stad heeft het niet gemakkelijk gehad en geleden onder de gele koorts, de orkaan Katrina en verwaarlozing door de federale overheid. Maar ondanks (of dankzij) alle ontberingen, heerst er een sfeer van uitbundigheid, van de wil om optimaal van het leven te genieten. Dit is de stad waar op elke dag van de week uit het niets een optocht tevoorschijn kan komen, waarbij honderden feestvierders gehuld in zuurstokkleuren en

① NEW ORLEANS. LOUISIANA. US

Vanuit veel internationale steden, waaronder Londen en Toronto, en de meeste steden in de VS vlieg je rechtstreeks naar het Louis Armstrong New Orleans International Airport. Elke tijd van het jaar is goed, hoewel het er in de zomer erg heet kan zijn. Het Jazz Fest wordt eind april, begin mei gehouden, het beroemde Mardi Gras valt op een dinsdag tussen 3 februari en 9 maart, afhankelijk van een vroege of late Pasen, maar de feestelijkheden beginnen al in januari. In de Preservation Hall (www.preservationhall.com) worden elke avond concerten gegeven.

② HAVANA. CUBA

Nadat president Obama het embargo tegen Cuba had versoepeld, werd het mogelijk vanuit tien steden in de VS, waaronder New York, Miami en Los Angeles, naar Havana te vliegen. Vanuit andere landen, zoals Canada, Europa en Latijns-Amerika was het altijd al mogelijk naar het José Martí International Airport te vliegen. Ook komt er binnenkort een veerdienst vanuit Florida. Het aangenaamste weer heb je van december tot mei, het orkaanseizoen loopt van de zomer tot oktober. Afro-Cubaanse muziek en dans beleef je mee in het Centro Cultural El Gran Palenque of tijdens een van de festivals in het voorjaar.

New Orleans. Beelden uit Havana, Cuba.
Links: Daniel Farrow in de Preservation
Hall,

met veren op hun hoofd door de straten dansen op de vrolijke ketelmuziek van een brassband. Iedereen mag meedoen met die zogeheten *second lines* en kan gewoon op straat het extatische gevoel ervaren dat hij leeft.

Ga jazz van wereldklasse beluisteren in de Preservation Hall, een verweerd gebouw uit de 18e eeuw, waar de huisband elke avond het dak eraf speelt. Of in een van de vele clubs in de Franse wijk, waar de trompetten en trombones tot diep in de nacht schallen, terwijl de fans van een koel drankje nippen. In de lente ontploft de stad bijna tijdens het Jazz Fest, als een half miljoen muzikliefhebbers komen luisteren naar jazz, *zydeco*, gospel, blues en nog veel meer.

En dan is er nog Mardi Gras, de immense uitbarsting van vreugde (en alcohol) die elk jaar het begin van de lente aankondigt. Probeer maar eens níet gelukkig te zijn met een *po' boy sandwich* in je hand, een goedkope paarse kralenketting om je nek en de muziek van een met veren uitgedoste band in je oren.

③ SCHAATSEN OP DE AMSTERDAMSE GRACHTEN, NEDERLAND

Amsterdam is vanuit alle Nederlandse en Belgische steden uitstekend per trein bereikbaar. Raadpleeg voor parkeer-mogelijkheden www.parkeren-amsterdam.com. Als het niet mogelijk is om op de grachten te schaatsen, kun je uitwijken naar kunstijsbanen, zoals het tijdelijke ijsbaantje op het Leidseplein (www.ijsbaanamsterdam.nl) of de grote Jaap Edenbaan, die van oktober tot maart geopend is en waar je op zaterdagavond kunt discoschaatsen (www.jaapeden.nl). Kijk voor actuele informatie over schaatsen op Amsterdams natuurijs op de gemeentelijke website: www.amsterdam.nl

④ KERSTMARKTEN, DUITSLAND

Van eind november tot kerstavond (en soms ook nog daarna) worden er in de Duitse steden kerstmarkten gehouden. Vooral de Christkindlesmarkt in Neurenberg is beroemd. Je bereikt deze Beierse stad door de lucht vanuit diverse Europese steden en per trein vanuit alle grote Duitse steden. Ook de markt van Keulen is internationaal vermaard. Je kunt vanuit allerlei Europese steden naar de luchthaven Keulen-Bonn vliegen of de trein nemen naar het Hauptbahnhof Köln. Behalve in Neurenberg en Keulen vind je fantastische kerstmarkten in Berlijn, München, Frankfurt, Dresden, Stuttgart en de meeste andere Duitse steden.

Aan de overzijde van de Golf van Mexico vind je eenzelfde soort uitbundigheid in de straten van het oude Havana. Niets laat je zo intens voelen dat je leeft als dansen op Cuba, van de traditionele *danzón* tot de sensuele *casino* (de Cubaanse variant van de salsa) en de ritmische reggaeton, de dans van de jonge Cubanen. De eilandbewoners hebben de naam de beste dansers ter wereld te zijn en het komt regelmatig voor dat kinderen, staande op de voeten van hun ouders, eerder leren dansen dan lopen. Dans is zelfs een vast onderdeel van het vakkenpakket op de scholen.

Je kunt het neusje van de zalm in actie zien tijdens professionele shows in het Centro Cultural El Gran Palenque, waar de urenlang durende energieke Afro-Cubaanse dans een hypnotiserend effect op je zal hebben. Of zoek de ouderwetse, kitscherige cabarets op, zoals de Tropicana, waar *señoritas* met veren op hun hoofd hun benen hoog in de lucht gooien. Of wandel gewoon door de straten van Habana Vieja op een hete zaterdagavond en luister naar de muziek. In deze stad kan elk gesprek op de stoep voor een huis, elke BBQ in een park uitmonden in een geïmproviseerd maar fantastisch dansfeest.

Vervuil het zwele Cubaanse weer voor de bijtend koude Hollandse winter en ervaar het soort geluk dat je alleen in een koud klimaat beleeft: ③ schaatsen op natuurijs. Als de temperatuur minstens vier nachten op rij onder -4 °C daalt, wordt het scheepvaartverkeer in sommige Amsterdamse grachten stilgelegd. Dan bindt iedereen de schaatsen onder, van jonge stellen tot ouders met kinderen en oma's met zelfgebreide sjaals. Terwijl de poedersneeuw uit de witte winterhemel neerwarrelt, vlieg je langs de 17e-eeuwse huizen en moderne winkelruiten, om alleen te stoppen voor een mok warme chocolademelk of om je vetes vast te binden.

Dit soort schaatsfeesten ontstaat spontaan; niemand weet van tevoren wanneer het weer meewerkt. Soms gaan er jaren voorbij dat het niet hard genoeg vriest om op de grachten te schaatsen. Maar als dat wel gebeurt, heeft het een magisch effect. Soms is onverwacht geluk het mooiste dat er bestaat.

Ook over de grens met Duitsland valt veel winterpret te beleven, bij een van de leukste kerstradities die we kennen. In de weken voor 25 december worden er in het hele land ④ kerstmarkten gehouden, vaak in het hart van de stad, en worden de koude, donkere avonden ineens warm en gezellig. De sfeer is betoverend, met lichtjes en kraampjes waar kunstnijverheidsproducten worden verkocht, zoals notenkrakers, houten speelgoed en met de mond geblazen glaswerk, tegen een decor van

met kinderkopjes geplaveide straten en middeleeuwse kathedralen. Drink een kroes glühwein, de warme wijn waar je echt van gaat gloeien, en slenter rond over de Christkindlesmarkt in het oude Neurenberg, die daar al bijna vijfhonderd jaar wordt georganiseerd. Of koop *Baum schmuck* (kerstversieringen) en warme geroosterde kastanjes op de Alter Markt in Keulen, waar de feeëriek verlichte stalletjes met kersttakken versierd zijn.

De behoefte aan licht in de donkere maanden is een soort oergevoel: de kaarsen in de menora, de joodse zevenarmige kandelaar; de heidense *yule logs*, speciale lang brandende houtblokken; de Romeinse lampen tijdens de saturnaliën, de winterzonnende. De kerstmarkten geven ons niet alleen dat licht, maar ook iets wat we in de winter minstens zo hard nodig hebben: saamhorigheid.

In het buurland Oostenrijk biedt ⑤ Wenen een ander soort gelukservaring: klassieke muziek van wereldklasse. Deze grootse stad heeft een ongekend aantal ongeëvenaarde componisten voortgebracht: Mozart, Beethoven, Haydn, Schubert en Brahms, om er maar een paar te noemen. De barokke concertzalen zijn nog steeds dé plaatsen waar je van hun muziek in vervoering kunt raken. Of ga naar de neoklassieke Musikverein, waar de weelderige Gouden Zaal je het gevoel geeft dat je in een gigantische muziekdoos bent beland. De zaal werd in 1870 geopend en alle grote componisten zijn er sindsdien gespeeld. In het barokke Schloss Schönbrunn (1441 kamers), het voormalige buitenverblijf van de keizer, kun je terecht voor decadent eten, architectuur en muziek: volg de rondleiding door de vertrekken van keizer Franz Joseph, dineer bij kaarslicht op het terras en geniet van de klanken van het paleisorkest, dat gespecialiseerd is in lichte ouvertures en aria's van Mozart en dat je gegarandeerd in een gelukzalige stemming brengt.

In de zomer veranderen de Weense parken in openluchtconcertzalen en ook in de kathedralen van de stad wordt regelmatig muziek uitgevoerd. Maak je geluk compleet met een andere Weense specialiteit: gebak. Muziek streelt de oren, een stuk *Sachertorte* of een warme *Apfelstrudel* streelt de tong.

Maar echte zoetekauwen moeten de oceaan over, naar ⑥ de VS. Nergens anders halen mensen zoveel kinderlijk geluk uit het eten van zoetigheid (Amerikanen gebruiken ruim 126 g suiker per dag, dat is twee keer zoveel als het wereldgemiddelde!). Vooral in chocolade zitten chemische elementen die een gunstige invloed op je humeur hebben, zoals theobromine en tryptofaan, die de serotonineproductie in het brein stimuleren.

In het Hersheypark, in Hershey, Pennsylvania, de thuisbasis van de fameuze Hershey Chocolate Company kun je een hele vakantie zoet zijn. Het themapark is al een eeuw oud en behalve de gebruikelijke achtbanen, muziek en vuurwerkshows vind je er Hershey's Chocolate World, met een atelier waar je je eigen chocoladereep kunt samenstellen, een 4D 'chocolademysterie' en een tram door een soort chocoladefabriek vol vreemde, zingende figuren. En uiteraard is er ook een winkel, zo groot als een vliegtuighangar, waar je na afloop een kingsize Reese's Peanut Butter Cup koopt of een van de talloze andere Hershey-versnaperingen.

Voor nog meer suiker ga je naar Vermont, voor een rondleiding door de ijsfabriek van Ben & Jerry's, inclusief proeverij en een bezoekje aan de Flavor Graveyard, een vrolijk kerkhof voor uit productie genomen ijssoorten (*RIP Rainforest Crunch*). Of je gaat naar Atlanta, waar het meest iconische van alle zoete Amerikaanse exportproducten wordt gemaakt: Coca-Cola. In de World

⑤ KLASSIEKE MUZIEK. WENEN. OOSTENRIJK

Vanaf de meeste grote vliegvelden ter wereld zijn er vluchten naar Wenen. Neem op Flughafen Wien-Schwechat de S-Bahn, lijn S7, of de City Airport Train naar het centrum (15 tot 25 minuten). Met de trein reis je vanuit diverse Europese steden naar het Wien Hauptbahnhof. Overal in de stad valt iedere avond klassieke muziek te beluisteren, in grote barokke concertzalen of kleine wijnbars en alles daartussenin. Op de website van het Weense toeristenbureau (www.wien.info) vind je een overzicht van het aanbod en informatie over de verschillende zalen en andere podia.

⑥ ZOETE AMERIKAANSE BESTEMMINGEN. VS

Hersheypark (www.hersheypark.com) ligt in Pennsylvania, een staat aan de oostkust van de VS. Het dichtstbijzijnde vliegveld is Harrisburg International Airport, op 20 minuten rijden van het park. Harrisburg heeft ook een Amtrak-treinstation. Of ga met de auto vanuit Philadelphia (2 uur), Washington DC (3 uur) of New York (3 uur). De fabriek van Ben & Jerry's (www.benjerry.com) staat in de stad Waterbury, Vermont, New England, op een kwartier rijden van Montpelier en op 3 uur van Boston. Voor de World of Coca-Cola (www.worldofcoca-cola.com) moet je naar de stad Atlanta, die via de lucht met diverse internationale luchthavens is verbonden.

AVONTUUR

Ed Stafford was de eerste die te voet de Amazone volgde, van de bron tot de kust. Hij zei: 'Avontuur is eerlijk, nederig makend, zwaar, frustrerend en vreselijk verslavend.'

Er zijn vele vormen van avontuur denkbaar, maar als je eenmaal een avontuur hebt beleefd, is een volgende moeilijk te weerstaan. Begin 20e eeuw bracht Gertrude Bell het Midden-Oosten in kaart, nadat ze eerder al de Mont Blanc had beklommen. De Amerikaanse schrijver Will Ferguson trok liftend door Japan voor zijn boek Hokkaido Highway Blues. Maar ook al ben je niet voor het avontuur gemaakt, een stap buiten je comfortzone is altijd goed voor je zelfvertrouwen.

Toen Gabriel Langlands het leven in Engeland wat te voorspelbaar vond worden, vertrok hij op zijn motorfiets naar de ① Lofoten, een Noorse archipel binnen de poolcirkel. Hij kwam tot aan het noordelijkste puntje, het eiland Røst. Elke winter paait hier de *skrei* (kabeljauw), wat honderden vissersboten naar het gebied lokt. Zo gaat het al vijfduizend jaar, met als enige verschil dat de vissers in 3000 v.Chr. hier vanaf het vasteland in bootjes naartoe roeiden en overgeleverd waren aan de elementen.

De vangst wordt aan houten rekken gehangen om in de zilte wind te drogen. Langlands schreef: 'Tegen de zomer is de vis zo hard als een plank en weegt nog maar een kwart: een licht, houdbaar product dat bijna geheel uit

① DE LOFOTEN, NOORWEGEN

De belangrijkste eilanden (Austvågøy, Vestvågøy, Flakstadøy, Moskenesøy) zijn door bruggen en tunnels verbonden. Er rijden bussen en er zijn fietsroutes. Maar om op Røst te komen moet je in Bodø, op het vasteland, de ferry nemen (4 à 5 uur). Het vliegveld van de Lofoten is Leknes; er gaan directe vluchten naartoe vanuit Tromsø en Oslo. Op de eilanden is allerlei accommodatie beschikbaar: campings, blokhutten, hostels, hotels en vakantiehuizen. Maar op het kleine Røst is wat dat betreft weinig te vinden. Voor het beste weer ga je in de maanden mei tot september.

② DE SAMEN, ZWEDEN, FINLAND, NOORWEGEN

De Samen leven in de noordelijke regionen van Scandinavië. Hoe je er komt hangt af van welk gebied je precies wilt bezoeken. De meeste toeristen reizen via een van de hoofdsteden, Oslo, Stockholm of Helsinki, die alle drie een stuk zuidelijker liggen. Je moet dus per trein of vliegtuig verder naar het noorden reizen. Het toeristenseizoen begint in april en duurt de hele zomer

proteïnen bestaat'. Kabeljauw ophangen deed hij voor de kost; altijd doorwerken, ook tijdens sneeuwstormen, met bloedige ijspegels aan zijn armen, zonder slaap, tot hij hallucineerde dat de vis in zijn handen in brand vloog. 'Ik werd 's nachts wakker en wist zeker dat mijn beddenlakens van kabeljauw waren gemaakt.'

Maar de Lofoten bieden ook minder extreme vormen van avontuur. In april zijn de kabeljauwquota gehaald en aan het eind van de lente is het een stuk relaxter op de eilanden. De archipel vormt een boog vanaf het vasteland en hoe verder je komt, hoe stiller het op de eilanden wordt. Je kunt ze per auto gaan ontdekken, maar wij prefereren de fiets of zelfs de zeekajak. 's Zomers gaat de zon nooit helemaal onder en lijkt het water vloeibaar goud. Avontuurlijke surfers komen ook aan hun trekken in deze koude, noordelijkste surfgolven ter wereld. Wandelaars maken prachtige dagtochten door de heuvels.

Als je jezelf wilt onderdompelen in de cultuur van het noorden, ga dan een paar dagen op bezoek bij de ❷

❸ DE HOOGLANDEN, PAPOEA-NIEUW-GUINEA

De stad Goroka is de toegangspoort tot de oostelijke hooglanden van Papoea-Nieuw-Guinea en je vindt er een van de kleurrijkste traditionele festivals (het weekend van Onafhankelijkheidsdag, in september). Boek je accommodatie ruim van tevoren. Vanuit de hoofdstad Port Moresby kun je naar Goroka vliegen, verder ga je over de weg naar Mount Hagen en de steden Lae en Madang aan de noordkust. Verder naar de rivier de Sepik, in het westen, wordt je tocht steeds avontuurlijker en het is verstandig om daar de hulp van een gids in te roepen (zie de gids van Lonely Planet voor deze regio).

❹ NAGALAND, INDIA

Kohima is de hoofdstad van de Indiase deelstaat Nagaland. Je kunt er een auto met chauffeur huren om een dagtocht naar de dorpen Kisama, Kigwema, Khonoma en Tuophema te maken. Kohima ligt op 3 uur rijden (met de bus) van Dimapur, dat een vliegveld heeft, waar vluchten uit Kolkata en een paar andere steden aankomen. Voor een bezoek aan noordelijk Nagaland heb je een terreinwagen nodig (openbaar vervoer is er nauwelijks) en een lokale gids. Het is een politiek instabiele regio, dus stel je op de hoogte van de actuele situatie en de reisadviezen.

Samen, de seminomadische bewoners van noordelijk Zweden, Finland en Noorwegen. De meeste geschikte plaatsen in Finland zijn Inari, Enontekiö en Utsjoki. Zodra de omstandigheden een beetje draaglijk worden, in maart of april, kun je daar gaan ijsvissen of naar traditionele skiwedstrijden kijken. Een beroemd evenement is de noordelijkste skimarathon ter wereld, van Hetta in Finland naar Kautokeino in Noorwegen, langs de oude postwegen.

Als de maand mei aanbreekt, begint het seizoen waarin de rendieren kalveren. De maand daarop worden ze door hun eigenaren gebrandmerkt. In diezelfde tijd beginnen de mannetjes en niet-drachtige vrouwtjes aan de grote trek naar de weidegronden. In het natuurkamp Sápmi, bij Gällivare in Zweeds Lapland, kun je overnachten in een originele Samentent en het leven in een traditionele nederzetting meemaken – dus er is geen wifi en geen stromend water. Bedenk wel dat de meeste Samen tegenwoordig een modern leven leiden, vaak zelfs in de stad in een huis wonen en hun kudde rendieren hoeden vanaf een sneeuwscooter. Er is wat je noemt een kloof tussen het romantische beeld en de werkelijkheid.

Een land waar het leven in stammen nog echt bestaat, en waar dat soms zelfs tot gewelddadige confrontaties leidt, is Papoea-Nieuw-Guinea. Het gigantische eiland Nieuw-Guinea, ten noorden van Australië, is een van de laatst ontdekte gebieden op aarde. Pas in de jaren dertig van de vorige eeuw waagden Europese ontdekkingsreizigers zich in de ❸ hooglanden van centraal Papoea-Nieuw-Guinea, waar ze inheemse stammen vonden, fascinerende dieren zoals paradijsvogels en een prachtig maar uitdagerend landschap. En nog steeds leven de mensen hier in stamverband, ook de gidsen en dragers die je nodig hebt als je van plan bent de Kokoda Track te gaan lopen of Mount Wilhelm te beklimmen. De zichtbaarste (en meest toegankelijke) uiting van hun cultuur vind je op de jaarlijkse festivals in Mount Hagen, in de zuidelijke hooglanden, en in Goroka, meer naar het oosten, waar leden van inheemse stammen traditionele dansen opvoeren.

Maar om het echte Papoea-avontuur te beleven, zul je toch je wandelschoenen moeten aantrekken en de Kokoda Track gaan lopen, dwars door de Owen Stanley Range aan de oostkant van het eiland. Het is een rituele tocht voor veel Australiërs, omdat hier tijdens de Tweede Wereldoorlog de veldslagen tegen de Japanners plaatsvonden. Of ga nog verder van de gebaande paden af en peddel over de rivier de Sepik, in het verre noordwesten, langs dorpjes op palen en spectaculair oerwoud. Neem wel een gids mee, want stroomopwaarts kom je geen sterfeling meer tegen.

Je hebt ook een gids nodig als je ❹ Nagaland gaat verkennen, dat in het noordoosten van India ligt ingeklemd

Rechts: vrouwen in traditionele klederdracht in Mount Hagen, Papoea-Nieuw-Guinea. Bladzijde 254: een man in Nagaland met een traditionele hoofdtoot.

THE PLACE TO BE

LAAT JE INSPIREREN DOOR DIT
SCHITTERENDE REISBOEK VAN
LONELY PLANET.

THE PLACE TO BE BEVAT
240 BESTEMMINGEN WAAR
JE BLIJ, AVONTUURLIJK,
KALM, OPGEWONDEN, GEAMUSEERD,
GEÏNTRIGEERD OF GEPASSIONEERD
VAN WORDT. IEDERE
BESTEMMING ZAL EEN EMOTIE
OPROEPEN, VAN ONGEREPTTE
NATUURGEBIEDEN, BRUISENDE
STEDEN TOT ENORME
NATUURVERSCHIJNSELEN EN
RELIGIEUZE BEDEVAARTEN.
IN ELK HOOFDSTUK VIND JE
20 PLAATSEN EN ERVARINGEN
DIE TÖT DE VERBEELDING
SPREKEN EN JE UITDAGEN.
NAAST DE SCHITTERENDE FOTO'S
WAAR LONELY PLANET BEKEND
OM IS, BEVAT HET BOEK OOK
PRAKTISCHE REISTIPS.

9 789021 575926

www.kosmosuitgevers.nl

**KOS
M•S**

NUR 500
Kosmos Uitgevers
Utrecht/Antwerpen

